

Sygn. akt II AKa 271/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2014 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSA Tomasz Duski
Sędziowie:	SSA Beata Barylak-Pietrkowska (spr.) SSA Tadeusz Tokarski
Protokolant:	st. prot. sądowy Natasza Żak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Krzysztofa Knapika

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2014 roku w sprawie

M. O.

o wydanie wyroku łącznego

apelacji obrońcy skazanego

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 29 października 2013 roku, sygn. akt III K 131/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że obniża orzeczone wobec skazanego kary łączne pozbawienia wolności :
w ust. I. – do 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) miesięcy, a w ust. III. – do 2 (dwóch) lat;

II. w pozostałej części tenże wyrok utrzymuje w mocy;

III. zwalnia skazanego od wydatków za postępowanie odwoławcze.

II AKa 271/13

UZASADNIENIE

M. O. został prawomocnie skazany następującymi wyrokami:

- Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 12 stycznia 2011 roku w sprawie IX K 1123/10, za czyn popełniony w dniu 11 listopada 2010 roku w K., stanowiący przestępstwo z art. 178a § 1 kk na karę grzywny w rozmiarze 40 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 20 złotych;
- Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 23 września 2011 roku w sprawie III K 1/11, utrzymanego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 9 lutego 2012 w sprawie II AKa 9/12, za czyn popełniony w dniu 7 lipca 2010 roku w K. stanowiący przestępstwo z art. 280 § 2 kk na karę 2 lat pozbawienia wolności,

3. Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 26 kwietnia 2012 roku w sprawie IX K 351/11 za ciąg przestępstw popełnionych w okresie od dnia 18 maja 2010 roku do dnia 7 lipca 2010 roku w K. z art. 279 § 1 kk i art. 13 § 1 kk w zw. z art. 279 § 1 kk i art. 13 § 2 kk w zw. z art. 279 § 1 kk i w zw. z art. 91 § 1 kk na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

4. Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 13 grudnia 2012 roku w sprawie XII K 1292/12 za czyn popełniony w dniu 18 października 2011 roku w B. stanowiący przestępstwo z art. 278 § 1 kk na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

5. Sądu Rejonowego w Kielcach dnia 21 marca 2013 roku w sprawie IX K 491/12 za:

– czyn popełniony w 31 grudnia 2011 roku w K. stanowiący przestępstwo z art. 159 kk na karę 1 roku pozbawienia wolności;

– za czyn popełniony w dniu 27 października 2011 roku w K. stanowiący przestępstwo z art. 244 kk na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

– za czyn popełniony w dniu 27 grudnia 2011 roku w K. stanowiący przestępstwo z art. 244 kk na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

– za czyn popełniony w dniu 21 lutego 2012 roku w K. stanowiący przestępstwo z art. 234 kk na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczono karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności

Wyrokiem łącznym z dnia 29 października 2013 roku sygn. akt III K 131/13 Sąd Okręgowy w Kielcach na zasadzie art. 569 § 1 i 2 kpk, art. 85 kk i art. 86 § 1 kk połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wobec M. O. wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 23 września 2011 roku w sprawie III K 1/11 oraz wyrokiem Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 26 kwietnia 2012 roku w sprawie IX K 351/11 i wymierzył skazanemu karę łączną 3 lat pozbawienia wolności.

Tym samym wyrokiem Sąd Okręgowy w Kielcach rozwiązał karę łączną pozbawienia wolności wymierzoną skazanemu M. O. w sprawie IX K 491/12 Sądu Rejonowego w Kielcach i na zasadzie art. 569 § 1 i 2 kpk, art. 85 kk i art. 86 § 1 kk połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wobec M. O. wyrokiem Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 13 grudnia 2012 roku w sprawie XII K 1292/12 oraz wyrokiem Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 21 marca 2013 roku w sprawie IX K 491/12 i wymierzył skazanemu karę łączną 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Na zasadzie art. 577 kpk omawianym wyrokiem na poczet orzeczonych kar łącznych pozbawienia wolności zaliczono: na poczet kary orzeczonej w pkt I wyroku okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie III K 1/11 Sądu Okręgowego w Kielcach od 12 do 14 lipca 2010 roku, zaś na poczet orzeczonej w pkt III wyroku okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie IX K 491/12 Sądu Rejonowego w Kielcach od 1 stycznia 2012 roku do 15 marca 2012 roku.

Omawianym wyrokiem orzeczono, że w pozostałym zakresie wyrok Sądu Okręgowego w Kielcach zapadły w sprawie III K 1/11 oraz wyroki Sądu Rejonowego w Kielcach zapadłe w sprawach IX K 351/11, XII K 1292/12 oraz IX K 491/12 podlegają odrębnemu wykonaniu.

Omawianym wyrokiem na zasadzie art. 572 kpk umorzono postępowanie w zakresie objęcia wyrokiem łącznym rozstrzygnięcia zapadłego w sprawie Sądu Rejonowego w Kielcach IX K 1123/10.

Zasądzono od Skarbu Państwa koszty pełnionej z urzędu obrony skazanego M. O. oraz zwolniono skazanego M. O. od ponoszenia kosztów sądowych, obciążając nimi Skarb Państwa.

Powyższy wyrok zaskarżył apelacją obrońca skazanego w części dotyczącej orzeczenia o karze łącznej i w oparciu o art. 438 pkt 4 k.p.k. zarzucił rażąco niewspółmierność orzeczonej wobec skazanego kary łącznej wynikającej z niezastosowania wobec „oskarżonego” przy wymiarze kary łącznej zasady pełnej absorpcji kar jednostkowych.

W konkluzji apelacja wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie na nowo kar łącznych za przestępstwa pozostające w realnym zbiegu przy zastosowaniu zasady pełnej absorpcji.

Na rozprawie odwoławczej obrońca skazanego wywiódł i wniósł jak w pisemnej apelacji. Prokurator wniósł o nieuwzględnienie apelacji obrońcy skazanego i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Apelacja obrońcy skazanego okazała się po części zasadna, co skutkowało obniżeniem orzeczonych wobec skazanego kar łącznych pozbawienia wolności.

Na wstępie podkreślenia wymaga, iż Sąd I instancji prawidłowo – z powołaniem się na utrwalone orzecznictwo sądów – skonstatował, iż dla wymiaru kary łącznej, jak również przy wydaniu wyroku łącznego, konieczne jest badanie związku przedmiotowo-podmiotowego między osądzonymi prawomocnie przestępstwami, za które wymierzono kary podlegające łączeniu, przy czym im bliższy jest taki związek, tym bardziej „wyrok łączny powinien być zbliżony do dopuszczalnego minimum, uwarunkowanego wysokością kar orzeczonych za przestępstwa objęte tym wyrokiem”. Nie miał zatem racji obrońca, gdy twierdził, że wobec skazanego winna znaleźć zastosowanie zasada absorpcji. W świetle ukształtowanego orzecznictwa sądów i poglądów doktryny nie budzi wątpliwości, że zasadę tę (podobnie, jak i zasadę kumulacji) traktować należy jako rozwiązanie stosowane w wyjątkowych, szczególnie uzasadnionych sytuacjach. Przesłanką przyjęcia zasady absorpcji przy wymiarze kary łącznej jest ścisły związek podmiotowo – przedmiotowy między pozostającymi w zbiegu przestępstwami. Poczynione w niniejszej sprawie ustalenia wskazują zaś, że tak ścisły związek przestępstw M. O., który uzasadniałby absorpcję wymierzonych mu kar, nie zachodzi.

Kontrola instancyjna zaskarżonego wyroku doprowadziła natomiast do konstatacji, iż orzeczone wobec skazanego kary łączne pozbawienia wolności wymierzone zostały częściowo wadliwie.

W zakresie 1- szej z orzeczonych przez Sąd I instancji kar łącznych (3 lat pozbawienia wolności) dostrzec należało, że nie uwzględnił Sąd Okręgowy w wystarczający sposób związku przedmiotowego między zbiegającymi się przestępstwami, a to faktu, iż przestępstwa te – jak trafnie podniesiono w tym zakresie w apelacji – godziły w to samo dobro prawne, to jest mienie oraz że związek czasowy między nimi był bardzo ścisły, co przemawiało za przyjęciem w większym stopniu niż uczynił to Sąd Okręgowy zasady asperacji. Powyższe skutkowało obniżeniem wymierzonej skazanemu kary łącznej do 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Mając z kolei na względzie podniesione trafnie w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku takie okoliczności, jak godzenie nadto w inne dobro prawne, a to zdrowie ludzkie oraz popełnienie tych czynów na szkodę różnych osób, za niezasadny uznać należało wniosek apelacji o zastosowanie zasady absorpcji.

Odnośnie do 2-jej z orzeczonych kar łącznych (2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności) nie docenił Sąd Okręgowy w wystarczającym stopniu związku czasowego między zbiegającymi się przestępstwami wadliwie oceniając, że popełnienie przedmiotowych przestępstw przez skazanego na przestrzeni czterech miesięcy „nie jest związkiem stosunkowo ścisłym”. Mając na uwadze powyższą nietrafność oceny Sądu I instancji, sąd odwoławczy obniżył orzeczoną wobec skazanego karę łączną do 2 lat pozbawienia wolności. Jednocześnie nie uwzględniono wniosku apelacji o zastosowanie w tym zakresie zasady absorpcji, skoro – jak trafnie ustalił Sąd Okręgowy – przedmiotowe przestępstwa skazanego godziły w różne dobra chronione prawem, a to : mienie, zdrowie i życie ludzkie oraz wymiar sprawiedliwości, popełnione zostały w różnych miejscach i na szkodę różnych osób, co łącznie sprzeciwia się uznaniu takiej bliskości związku przedmiotowego, który nakazywałby zastosowanie pełnej absorpcji kar. Domagając się w tym zakresie zastosowania zasady absorpcji pominął nadto apelujący, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem sądów „(...) popełnienie więcej niż dwóch przestępstw jest istotnym czynnikiem prognostycznym przemawiającym za orzekaniem kary surowszej od wynikającej z zasady absorpcji” (vide : wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 20.09.2001r. sygn. II AKa 154/01, KZS 5/02 poz. 62; a nadto : wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 29.06.2010r. sygn. II AKa 100/10, KZS 10/10 poz. 16 i wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 29.11.2012r. sygn. II AKa 245/12, LEX nr 1307472).

Odnosnie do wskazywanego w apelacji „niskiego zawinienia” skazanego przypomnienia z kolei wymaga, że przy wydawaniu wyroku łącznego nie bierze się pod uwagę okoliczności mających wpływ na wymiar kar jednostkowych.

Niezasadne były także zarzuty apelacji dotyczące opinii o skazanym w kontekście prognozy penitencjarnej oraz kryminologiczno-społecznej, prawidłowo ustalonej przez Sąd I instancji. Miał przy tym Sąd orzekający na uwadze podnoszone w apelacji okoliczności związane z edukacją skazanego. W odniesieniu natomiast do twierdzeń apelującego o „bardzo krytycznym” stosunku M. O. do popełnionych przestępstw oraz o jego „regulaminowej postawie” przypomnieć należy, że zgoła odmienne wnioski wynikają z opinii o skazanym sporządzonej przez Zastępcę Dyrektora Aresztu Śledczego w K..

Z tych przyczyn – na zasadzie art. 437 § 1 i § 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 4 k.p.k. – Sąd Apelacyjny orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku. Zwolniono M. O. od ponoszenia kosztów sądowych za instancję odwoławczą na zasadzie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k., a to wobec uznania, że ich uiszczenie byłoby dla skazanego zbyt uciążliwe.